

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:
Maribor, Ruška cesta 5, poštini predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za izo-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.— Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.— V oglasnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 73.

Sobota, 12. septembra 1931.

Leto VI.

Iz življenja.

(Prosto po članku s. dr. Otona Ehrlicha.)

Čim bolj se organizira delavstvo, tem bolj se tudi družijo vse one plasti, ki uživajo sadove tuje delovne sile. Videli smo sicer boje meščanstva proti fevdalcem, videli boje proti nesposobnemu Frideriku IV. v Prusiji leta 1848, ki se je boril za oblast fevdalcev. Znano nam je, kako se je boril napredni duh Dunajčanov proti najreakcionarnejšemu reprezentantu fevdalizma Metternichu. Toda komaj po dobi enega človeškega obdobja se je vse temeljito izpremenilo. Danes ni več nasprotstva med plemstvom in meščanstvom. Spričo delavskega gibanja izginja polagoma celo predvojno nasprotstvo med velekapitalom in meščanstvom.

Prav poučen zgled nam daje o tem samo sestava raznih nadzorstvenih in upravnih svetov velikih bank, na primer nadzorstvo največje nemške banke Nemška bančna in diskontna družba, kjer sede poleg iako židovskih bankirjev jako arijski viteški veleposestniki in med 96 meščani 23 plemičev; med njimi en vojvoda, en knez in trije grofi. Še lepše je to v največji avstrijski banki, v Kreditnem zavodu. Tam je v upravnem svetu 19 plemičev; med njimi 14 grofov in 5 baronov ter med 29 meščani samo 14 domačinov, ki zastopajo domači kapital. Ena tretjina upravnih svetnikov Kreditnega zavoda je Židov. Poleg velefevdalnega imena Erwein naletimo tam tudi na ime Salamón iz starega testameta, a pri Nemški bančni in diskontni družbi pa na svetopisemsko ime Aron in na ime Luitwin, ki ga ne najdete v celem svetu pismu. To je enotna fronta vseh imovitih, ki se je ustanovila, čeprav na videz ni enotna. V tej fronti vendar najdemo velekapitaliste in srednji meščanski razred v mestih, veleposestnike in velike kmete na deželi.

Če bi hotel o tem kdo dvomiti, naj prebere naslednji časniški poročilo:

Kako živi industrijalec?

Sredi marca meseca se je na Dunaju ustrelil tekstilni industrijec Friderik Pollack-Parnegg. Mož je bil strasten igralec in njegove izgube, ko je zadnjič zopet v Monte Carlu zaigral znatne vsote, so zbujele presenečenje. Po smrti tega moža je bilo objavljeno šele resnično poročilo. Pollack je izgubil v igralnici pred smrtjo komaj v dveh letih 24 milijonov dinarjev. Samomorilec je bil deležnik firme Pollack sinovi, ki zaposluje v svojih tovarnah 6000 delavcev in okoli 500 nameščencev. Vsi ti ljudje zaslužijo v četrt leta vsi skupaj komaj toliko, kakor je mož v kratkem času zaigral. Mož se za podjetja firme že več let ni prav nič brigal, ki ji je pripadal, marveč je živel samo svoji strasti. Sredstva za to malovredno življenje mu je prisluzilo 6500 ljudi, ki so garali v tovarnah. Lahkomišljeno življenje moža je končno prisililo brate, da so ga izključili iz družbe ter mu hoteli izplačati 80 milijonov dinarjev kot odpravnino. To pa je bilo zapravljivo premalo, pa se je ustrelil. Vsak dan izvršujejo ljudje samomore, ker si iz same bede in gladi ne morejo pomagati. In ta edini mož se umori, ker mu je 80 milijonov dinarjev premalo, da bi lahko nadaljeval svoje zapravljivo življenje. (Po avstr. glasilu privatnih nameščencev.)

Kako žive veliki kmeti?

Pri Mitrovici, v jugoslovanski vasi Sotin, je bila nedavno švabska

Volilni imeniki se sestavljajo!

Delavci, skrbite, da se vam ne bo kratila volilna pravica!

Izšel je zakon o sestavi volilnih imenikov.

Vsi občinski uradi morajo najkasneje v desetih dneh (to je do 19. t. m.) sestaviti volilne imenike.

V volilni imenik se morajo kot volilci vpisati vsi moški državljani, ki so stari 21 let in ki bivajo najmanj 6 mesecev v dotični občini.

Volilci niso osebe, ki so obsojeni na zapor nad 1 leto, ki so v konkurzu ali preklicani in katerim je s sodbo odvzeta volilna pravica.

Državni in javni nameščenci pa se vpišejo, čeprav ne prebivajo še 6 mesecev v občini.

Občinski uradi morajo volilne imenike takoj v dveh izvodih predložiti okrajnemu sodišču, ki jih mora tekom 2 dni pregledati, potrditi in en izvod vrniti občinskemu uradu.

Občinski urad mora potrjeni volilni imenik takoj razpoložiti stalno na vpogled in to javno razglasiti.

Vsakdo, naj je volilec ali ne, ima pravico volilni imenik pregledovati in prepisovati in vlagati reklamacije, bodisi za sebe ali za vsako drugo osebo, da se neupravičeno izpuščeni volilci vpišejo ali da se osebe, ki niso volilci, izbrisejo.

Pozor, delavci! Ker so roki za reklamacije in pritožbe silno kratki, skrbite, da pravočasno pregledate in prepisete volilne imenike in da pravočasno vložite reklamacije. Pogledajte tudi, ali so vpisani vsi vaši prijatelji in sodrugi, da ne izgube volilne pravice.

Vsa nadaljnja pojasnila dobite pri uredništvu »Delavske Politike«, Maribor, poštini predal 22. Tja pošiljajte tudi obvestila o nepravilnostih, ki bi jih opazili pri sestavljanju volilnih imenikov, da se krivci dovedejo zasluženi kazni.

Nekaj primerov za reklamacije.

1. Občinski odbor v Mračni vasi ni vpisal v volilni imenik delavca Karla Marksiča, čeprav ima vse pogoje za volilno pravico.

Reklamacija se glasi:

Koleka prosto.

Občinskemu odboru

v

Mračni vasi.

Podpisani Karl Marksič, delavec v Mračni vasi št. 9, zahtevam na osnovi

kmetiška svatba. Devetnajstletni kmetiški sin Anton Seidel je poročil šestnajstletno kmetiško hčer Terezijo Schwarzer. Povabljenih je bilo 550 svatov, prišlo je pa še več sto drugih gostov, ki so svatovali osem dni. Godbo je oskrbovalo 80 cigarov. Pojedli so 36 prešičkov, štiri goveda, osem telet, 400 kokoši, 200 gosi in 200 puranov. Razentega ogromno peciva, 20 hektolitrov piva in dva hektolitra žganja. Obe rodbini pripadata najimovitejšim posestnikom v slavonskem okraju Sirmija. (»Der Bauernbundler«.)

In kakšno je socialno mišljenje meščanstva? Kako skrbi za blagostanje svojih delavcev in nameščencev?

Nekaj najbolj vznemirljivega, kar smo o tem čuli, smo posneli po nekem drugem časniškem poročilu:

V srednjem saksonskem industrijskem mestu, tako nam poroča »Aufwärts«, si je domislila sedemnajstletna delavka zlobno misel, da bi se udeležila počitniškega zleta,

§ 10 zakona o sestavi volilnih imenikov, da se me vpiše v volilni imenik.

Glasom rojstnega lista pod A sem star več kakor 21 let.

2. Občinski odbor v Zlatem polju je vpisal v volilni imenik Gašperja Oderušnika, mesarskega mojstra, čeprav še ne biva v občini 6 mesecev. Delavski zaupnik Peter Skala vložil naslednjo reklamacijo:

Občinskemu odboru

v

Zlatem polju.

Podpisani Peter Skala, delavec v Zlatem polju št. 1, zahtevam na podlagi čl. 10 zak. o sestavi volilnih imenikov, da se izbriše iz volilnega imenika Gašper Oderušnik, mesarski mojster, ker se je glasom občinskega potrdila preselil šele pred 3 meseci iz občine Konjsko v našo občino.

Zahtevam, da se mi izda o vložitvi reklamacije potrdilo.

V Zlatem polju, dne...

Lastnoročni podpis:

Peter Skala.

Reklamacijam je kot dokaz priložiti uradne dokumente. Na pr. za doseženo starost 21 let rojstni list ali izpisek iz rojstne knjige, za državljanstvo domovinski list ali potrdilo občinskega urada, za šestmesečno bivanje v občini potrdilo občinskega urada ali delavsko knjžico.

Ko bo izšel ukaz o razpisu letošnjih volitev v Narodno skupščino, se bodo mogle vlagati reklamacije še tri dni, na kasnejše se ne bo več oziralo.

Vsa oblastva (tudi župniki) morajo izdajati taka potrdila brezplačno in koleka prosto, najkasneje v 24 urah.

O vsaki reklamaciji mora občinski odbor sklepati v 24 urah. Zoper rešitev občinskega odbora je dopustna pritožba na pristojno okrajno sodišče v roku 3 dni.

Vse vloge in pritožbe so koleka proste.

Za župane, občinske odbornike in občinske uradnike, ki bi izpuščali iz volilnih imenikov osebe, ki jim gre volilna pravica ali pa vpisovali v volilne imenike osebe, ki nimajo volilne pravice, so predvidene stroge kazni od 3 mesecev do 2 in celo do 5 let ter denarne kazni do 3000 dinarjev.

ki bi trajal dvanaest dni. Pravico pa je imela samo do osemdnevnega dopusta in je zato pismeno prosila svojega šefa, ki se je nahajal na letovišču, da ji dopust podaljša za štiri dni. In gospod šef je odgovoril takole:

»Ljuba gospodična H.!

Prav lepa hvala za Vaše pismo. Vaši prošnji pa, žal, ne morem ustreči. Kam bi pa to vedlo, če bi si vsak izprosil podaljšanje dopusta? Kar je pa za enega prav, mora biti tudi za drugega pravica! Jaz do 27. leta nisem mogel iti na daljše potovanje. Kje pa vendar hočete dobiti denar? Vožnja 60 mark, tedaj potrebujete najmanj 200 mark. Moji nameščenci imajo že itak več dopusta kakor nameščenci v trgovskih obratih. Toda, kaj ne, tek pride z jedjo! Torej, izbite si stvar iz glave!

Pismo Vam vračam!

Meni gre prav dobro, vreme je že tri tedne jako lepo!

Tako, sedaj mi pa privoščite prijetni mir!

Ironija tehnike go-spodarskega razvoja

Dve borbi: za podražitev življenskih potrebščin in za znižanje plač.

V ljubljanskem dnevniku z dne 10. t. m. smo čitali vest, da so delegati pekovskih zadrug v dravski banovini imeli posvetovanje, na katerem so sklenili povišati z dnem 10. t. m. cene belemu kruhu za 70, črnemu kruhu pa za 60 para pri kilogramu.

Delegati pekovskih zadrug pravijo, da se je cena pšenici tudi povišala pri beli moki za 70, pri črni pa za 60 para pri kilogramu zaradi določb zakona o prodaji pšenice.

O cenah kruha smo že večkrat pisali, ker so previsoke v razmerju s predvojnimi cenami in današnjo valuto. Očividno pa je žalostno ali morda celo komično, da se draže življenske potrebščine spričo neumestne in nezdrave propagande za znižanje plač.

Kako naj še živita delavec in nameščenec, ki imata že danes, statistično dokazano, povprečno plačo, ki ne odgovarja nihi 50% predvojnih plač.

Živilskemu trgu in živilskim cenam bi pa že bilo treba posvetiti več pozornosti, zakaj tudi regulacija živilskih cen je socialno vprašanje, ki se tiče večine prebivalstva v državi.

Pred vladno krizo v Rumuniji.

V Rumuniji so politične stranke nezadovoljne z režimom prof. Jorge. Finančna kriza se poostruje, vlada pa ne ve, kaj bi storila. Zamenjali bodo poleg predsednika še nekaj ministrov.

Volitve v Angliji.

V Angliji se pripravljajo že vse tri stranke na volitve, ki bodo najkasneje novembra meseca. Macdonald ne namerava več kandidirati. Kmalu po odstopu sedanje vlade, namerava potovati po svetu. Politični krogi ga pa vabijo, da prevzame mesto podkralja v Indiji, ker pričakujejo, da bi Macdonald utegnil pomiriti Indijo ter najti obliko ustavnega razmerja do Anglije. — Glavna volilna parola pri volitvah bo carinsko vprašanje.

Nemški fašisti pridejo v državni zbor.

Nemški nacionalni socialisti so uvideli, da zunaj državnega zbora ne pomenijo mnogo. Zato so sklenili, da pridejo dne 13. oktobra, ko se otvori zasedanje, zopet v državni zbor. V državnem zboru ne bodo delali, ampak samo nagajali kanclerju Brüningu, da prej pade njegova vlada. Na svojih shodih sprejemajo tudi ostre proteste proti francoskemu predsedniku vlade, Lavalu, ki namerava obiskati Nemčijo. Duhoviti so ti fašisti.

Preki sod na Poljskem

Zakaj?

Po vseh večjih mestih na Poljskem je bilo dne 9. t. m. razglašeno obsedno stanje. Kjer so potrebne take represalije, narod ni zadovoljen.

Mnogo pozdravov Vam pošilja Vaš šef. (»Wirtschaft u. Wissen«.)

Ali ni morda to pismo le izjema? Ali ni bil morda gospod šef tako ne previden, da je napisal tako pismo delavki?

Šesturnik v borbi proti nezaposlenosti

Mednarodni urad dela poroča o zanimivem poizkusu Kellogove družbe, tvornice za živila v Michiganu, ki je dne 1. decembra 1930 poizkusoma uvedla šesturni delavnik z uvedbo večih šihov, da bi s tem omilila nezaposlenost. Ravnatelj tega obrata poroča o uspehu tega poizkusa in navaja, da se v obratu uvaja šesturni delovni dan stalno. Opozarja, da je produkcija rasla dvakrat tako hitro kakor prebivalstvo ter da je zaradi tega skrajšanje delovnega časa najprimernejše sredstvo proti nezaposlenosti. Šesturni delovni čas se ne prekinja s kolektivnimi (skupnimi) odmori, marveč so določeni po poročilu obratnega vodstva odmori za posameznike, da se s tem prepreči negospodarska utrujenost.

Mezde so tako uravnane, da omogočajo delavcem enako življenje kakor ob prejšnjem osemurnem delavniku; kakor poroča obratno vodstvo dalje, se zvišani stroški na mezdah izravnavajo z večjim uspehom dela, stalnostjo dela in z manjšimi splošnimi stroški po novi ureditvi. Delavci imajo več prostega časa in jim je s tem omogočeno, da se poklicno ali splošno izobrazujejo, odpočijejo in obdelujejo svoje vrtove.

Dr. Renner in Miklas kandidata za predsedništvo avstrijske republike.

Krščanski socialci so se odločili, da glasujejo za dosedanega avstrijskega predsednika republike Miklasa. Socialni demokrati kandidirajo dr. Karla Rennerja. Pri volitvah utegne Renner dobiti največ glasov, toda pri ožji volitvi bodo nedvomno podprle Miklasa vse meščanske stranke.

Angleški sanačni program sprejet v spodnji zbornici.

Dne 8. t. m. je bilo v angleški spodnji zbornici glasovanje o sanačnem programu. Za program je glasovalo 309 poslancev, proti pa 250. Te dni so zakoni v razpravi. — Delavska stranka je v opoziciji, ker se bo s tem programom poslabšal položaj delavstva.

Francija se razorožuje?

Francija je svojo vojsko na kopnem zmanjšala od leta 1921 za 42 odst., vojno tonažo v primeri z letom 1914 pa za 122.000 ton. Znižala je tudi aktivno vojaško službo od 18 na 12 mesecev. Minister za zrakoplovstvo je pa v svojem poročilu očital drugim državam, da izdajajo milijarde za tajno oboroževanje ter apeliral na vse države, da se ravna po mednarodnih dogovorih.

Socialni demokrati v Nemčiji za brezposelne. Socialisti so vladi predlagali, naj bi se brezposelnim poleg denarnih podpor dajale one naravnije, ki so v izobilju, in sicer premog in krompir.

Zasedanje Društva narodov.

V Ženevi se zopet vrše seje Društva narodov. Plenarna seja je bila otvorjena v pondeljek. Zasedanje Društva narodov je važno. Predvsem je za urejevanje medsebojnih državnih vprašanj važen posredovalec, če ima potrebno avtoriteto. Društvo narodov je pa doslej le moralni posredovalec in prav važni politični dogodki se vrše brez njegovega sodelovanja. Letos Hendersona ni na seji in sploh nobenega resnega predstavnika dosedanje angleške zunanje politike. Zaraditega je pričakovati, da bodo razprave na plenarni seji in v odborih dolgočasne in brez prave inicijative. Zlasti so s tem prišla vprašanja o Kellogovem paktu oziroma razorožitvi in o evropski uniji v roke, ki ne bodo vedeli, kako bi se vprašanj lotili.

V Društvo narodov so torej potrebne izrazite osebnosti s potrebno ideologijo. To so pa le osebnosti s

socijalističnim programom, ne pa politiki gospodarskega hegemonizma.

Jako važno bi tudi bilo, da se pridobi za sodelovanje v Društvu narodov Zedinjene države ameriške, ki so poleg Anglije najmočnejši gospodarski faktor. Brez Anglije in Amerike danes skoro ni mogoča svetovna politika. Pač pa je mogoča evropska politika. In če bi imele evropske države v manjšem okviru vsaj nekaj zmisla za sožitje in svojo rešitev, bi lahko storile mnogo.

Ni pa tako, ker žive v strahopetnem kapitalističnem ljubosumnju med seboj. Če se bodo tudi vršile razprave v Ženevi o evropski uniji, smo že danes prepričani, da ne bodo uspele. Politiko evropskih držav bodo morale vzeti v roke druge, nove politične sile, ki bodo razumele naloge težke dobe.

Ali tajijo naši katoličani Španijo?

(Velika iluzija uničena?)

Našim katoličanom, zlasti njih bojnemu glasilu »Slovenec«, španska revolucija ne da spati. Na Španskem se je ob revoluciji pokazalo, da se ni nerazpoloženo ljudstvo obrnilo samo proti »dinastiji oz. obliki režima, marveč da je ljudsko mnenje povsem zadelo tudi vladajočo duhovščino, samostanske bratovščine in klerikalizem kot tak v celoti. Pokazalo se je, da so bila samostanska in cerkvena veleposestva ravno taki izžemalci poljedelskih delavcev kakor vsi drugi, da katoliški grandi niso imeli niti malo krščanstva več v svojem praktičnem udejstvanju napram obdelovalcem njih zemlje kakor vsi drugi, da se je špansko ljudstvo pri volitvah povsem izreklo proti klerikalnim strankam in da predlog ustave pač odvzema katoliški cerkvi vse predprave, ki jih je ta uživala in žal tudi temeljito izrabljala cela stoletja.

Seveda je bilo treba to nekako opravičiti in utemeljiti katoliškemu ljudstvu pri nas, da ne bi bilo preveč razočarano in vznevoljeno nad neuspehom in naglim preobratom pri svojih španskih drugovih. Že takoj ob pričetku revolucije so se začeli pojavljati v »Slovenec« izvirni članki pod nazivom »Španski vzgled«, »Španija uči« in podobno. V njih je skušal »Slovenec« španski dopisnik utemeljiti splošno zahtevo po razlastitvi samostanov itd. in dokazoval, kako žal katoliški grandi niso krščansko ravnali, kako je zamudila katoliška cerkev v Španiji z dobrodelnim delom čas, da ni organizirala gibanje sebi v prid, itd. itd.

Skoro ogenj in strela je metal »Slovenec« na svoje španske somišljenike in priporočal, naj ta španski vzgled naše uči...

Na ustavo Španije, ki o njej razpravlja državni zbor, bruha »Slovenec« tudi ogenj in žveplo. Zakaj? Ker odvzema katoličanom privilegije in jih napravlja enakopravne z drugimi cerkvami ter zato, ker uvaja laičen pouk. Ali katoličani morda ne morejo brez privilegijev živeti?! — Izgleda že tako. Da bi lahko špansko ustavo zmrcvaril, je v nekem uvodniku »Slovenec« zmrcvaril vse ustave in rekel, da bi bilo bolje, da bi jih

sploh ne bilo... Morda ima v tem delno prav?

Seveda je vsega španskega zla kriva — framsonska velika loža. Ti nesrečni prostozidarji so v takih primerih vedno »Slovenčeva« tarča.

Ali višek vsega pa dosega petkov (4. 9.) »Slovenčev« uvodnik.

Ta članek pod »To in ono iz Španije« je za španske katolike strašno uničevalen. Tu čitamo: »Izrek, da je Španija najbolj katoliška dežela sveta, je enostavna pravljica. Ta romantična iluzija je vzrok, da so katoličani držali roke križem, pozabljajoč, da je treba vztrajnega in nepretrganega dela, ako hočemo katerikoli narod ohraniti veren v katoliškem zmišlju, naj bodo tradicije tega naroda še tako katoliške. V resnici živi v Španiji večina moških praktično življenje brez vsake vere. Velika večina moških sploh ne hodi v nedeljo k službi božji in se vzdržuje sprejema zakramentov tudi na veliko noč. Mladina zlasti v mestih v spolnem oziru ne sledi sploh nobenim zakonom, kakor samo svojemu ugodju. In tako je tudi v drugih zadevah. Skoraj vsak Španec je član te ali one bratovščine, ima med svojimi sorodniki gotovo vsaj enega duhovnika, nosi škapulirje in medalje, pa niti svoje nedeljske verske dolžnosti ne izpolnjuje. Neprecenljivo škodo je vedno prizadevala katoliški cerkvi v Španiji njena velika odvisnost od države. Poznam okraje, ki so malodane poganski, in celo na deželi se zgodi, da naletite na prebivalstvo, ki nima jasnega pojma o Bogu, Kristusu in Evharistiji. Ponekod ne poznajo niti desetih božjih zapovedi in veliko Špancev je, ki ne znajo niti Očenaša, kaj še drugih molitev! Imamo može, ki niso nikoli prestopili praga cerkve, in otroke, ki ne vedo, kaj je križ.«

V takem tonu se nadaljuje ta članek dopisnika Francesca Pereza Rodrigueza iz Madrida. Španske katolice se z najslabšim redom ocenjuje in tako uničuje vso iluzijo o Španiji samo zato, da se opraviči neuspeh.

»Slovenčeva« odkritosrčnost v španskem primeru je zelo zanimiva in kdo ve, kaj tiči zadaj; eno je pa gotovo:

Neuspeh katoličanov v Španiji priznava! S—s.

Lerroux — postane predsednik španske vlade?

Sedaj se vrši razprava o ustavi v odseku. Po vesteh iz Španije pa se pripravljajo izvolitev nove vlade, ki naj bi ji predsedoval zunanji minister Lerroux. Nova vlada bi bila bolj levičarska kakor je sedanja. Pogajanja pa še niso zaključena. Levičarjem ni všeč, da je Zamora preveč popustljiv napram veleposesti in klerikalizmu.

Dr. Slavko Fornazarič

je otvoril svojo odvetniško pisarno v

Mariboru, v Sodni ulici 14
pritličje, v dosedanjih prostorih
odvetnika

Dr. I. Kimovca

Zopet nov načrt.

Nič nam ne ostane prihranjenega. Beda in nezaposlenost je vsak dan večja. Žalost in skrb sta naši spremljevalki, ki se ju ne moremo otresti. Obup in jeza se lotevata vseh, ni pa nobenega znaka izboljšanja. Načrti, načrti, sami načrti. Nobenega ravnanja, nobenega dejanja, ki bi oživel ta umirajoči svet. A zato načrti. Nemčija, Anglija, Italija, Kitajska, Rusija, mednarodni bančni svet in urad dela, vsi in vse imajo načrte. In da ne mislimo, da se nič ne stori, pa se pojavi zopet nov načrt. Amsterdamski socialnoekonomski svetovni kongres ga nam je rodil.

Pri posvetovanju o sredstvih, kako bi se olajšala in odpravila sedaj ves svet moreča gospodarska depresija, je predlagal Amerikanec dr. Lewis Lorvin (z zavoda za ekonomijo na washingtonskem Broklynovem zavodu), da naj se sestavi načrt za ozdravljenje sedanjih svetovnih razmer, ki naj velja pet let, in naj se potem nje sistematično vpostavi dobro svetovno gospodarstvo.

Ta načrt naj v glavnem dela v treh smereh. Predvsem mora določiti petletni moratorij za vse vojne dolgove in reparacijske dajatve. Če bi vplival ta moratorij gospodarsko ozdravljajoče na svet, potem naj se po poteku moratorija črtajo vsi vojni dolgovi in reparacijske dajatve. Nadalje naj se v petletnem obdobju načrta mobilizirajo nova ogromna mednarodna posojila ob udeležbi vseh dežel sveta. V izvršitev te mobilizacije kapitala naj se ustanovi svetovna industrijska banka. Za nadziranje in izvajanje petletnega načrta naj se ustanovi svetovno gospodarski svet, ki naj bi bil organ Društva narodov, vendar pa deloval kot samostojni neodvisni gremij strokovnjakov.

Skoraj smo prepričani, da ostane tudi ta načrt samo načrt.

Usmrtimev s plinom. V državni jetnišnici v Nevadi v Ameriki so prvič izvršili smrtne obsodbe s strupenimi plini. Veščaki so trdili, da nastopi smrt obsojenca že v treh ali štirih minutah. Po izvedbi umorov s plini pa poročajo, da je trajala usmrtimev štirinajst minut. Umorom je pristovalo osemdeset oseb, ki so gledale usmrtimev skozi nalašč v ta namen napravljena okna. Najprej so usmrtili Kitajca in potem Zamorca, končno Mehikanca Ceja, ki je baje umoril kitajskega trgovca. Štirinajst minut so gledali obupni smrtni boj tega človeka. Ceja je s skremženim obrazom lovil zrak, videli so, kako je z vso silo vlekel zrak v pljuča. A postal je bolj in bolj utrujen, dokler se ni zgrudil. — Usmrčenje s strupenim plinom je najgrozovitejša metoda moritve. Zlasti pa človek občuti grozo, če pomisli, da Mehikanec baje niti morilec ni bil, marveč se je zgodila le sodna pomota. Ceja tudi zločina priznal ni. — Umor bi se bili morali izvršiti sicer en dan pozneje, a so preložili usmrtimev na en dan prej, ker je moral eden gledalcev določeni dan odpotovati na zabavno potovanje, pa je želel videti usmrtimev. V Washingtonu že razmišljajo, če ne bi prepovedali usmrtimev s strupenim plinom.

Senator Borah apelira na kapitaliste. Senator Borah, ki sicer tudi sam pripada imovitemu sloju, je imel v Cottonwoodu govor ter med drugim dejal, da so bogataši dolžni prispevati za brezposelne in da bo bržčas izšel zakon, s katerim se bo uvedel nov davek za vzdrževanje brezposelnih.

Naučite se pravilno kopati na zraku in solncu!

To se pravi, čvrsto nadržite svoje telo pred solnčenjem, ko je suho, z

NIVEA-CREME
NIVEA-ULJE olje za kožo in masažo.

Oboje vsebuje, edino svoje vrste, evcerit, snov za nego kože; oboje zmanjšuje nevarnost solnčarice; oboje potemni polt tudi pri oblačnem nebu. NIVEA-CREME Vas ohladi pri vročini. NIVEA-OLJE Vas obvaruje pri neugodnem vremenu pred mrazom in s tem tudi pred prehladom.

NIVEA-CREME: 5 do 22 D.
NIVEA-OLJE: 25 in 35 Din.

Proizvaja Jugosl. P. Betersdorf & Co., d. z. o. z., Maribor, Gregorčičeva 24.

Doma in po svetu.

Opozorilo zavednim delavcem. Na drugem mestu prinašamo predpise o sestavi volilnih imenikov. Opozorjamo zavedne delavce, da se pravočasno pobrigajo za svojo volilno pravico. Nova ustava piše, da se imajo vršiti volitve v Narodno skupščino svobodno. Dosedaj pa še ni bilo izdanih zakonitih predpisov, ki bi jamčili za svobodo volitev. Tudi še ni izdan volilni red in še ni gotovo ali bodo volitve javne ali tajne. Nova ustava prepoveduje politične stranke na plemenski, verski ali pokrajinski podlagi. Po novi ustavi torej razredna delavska politična organizacija na temelju mednarodnosti in socializma ni zabranjena. Vendar pa še vedno stoji v veljavi zakon o zaščiti države, ki prepoveduje politične organizacije, ki propagirajo izpremembo sedaj obstoječega reda v državi. Dasi torej v tem trenutku še ni jasno, ali se bodo delavci sploh mogli udeleževati volitev, je vendar potrebno, da pravočasno poskrbe za svoje pravice, da ne bo prepozno. Sicer pa čitajte »Delavsko Politiko«!

Delavska zbornica v Beogradu proti povišanju krušnih cen. Vsled podražitve moke so v Beogradu in drugod pekovski mojstri takoj zvišali cene kruhu, in sicer v Beogradu kar za 35 do 40 odstotkov. Delavska zbornica je naslovila na beograjsko občino predstavko, v kateri zahteva, da se nemudoma skliče anketa, ki naj preišče, v koliko je povišanje cen kruhu upravičeno. Kljub temu, da so v zadnjem času tržne cene moki zelo poskočile, je vendar kalkulacija pekovskih mojstrov silno pretirana, tako da bi se novo nastavljene cene kruhu dale znatno znižati. Z zvišanjem cen kruhu so najbolj prizadeti zopet širši sloji, katerim je kruh skoro edina prehrana, kajti pri današnjem bornem zaslužku, ki ga ima zlasti delavstvo, si isto povečini ni v stanu nabaviti druge hrane.

Komu v prid so se povišale tržne cene moki? Te dni so nenadoma poskočile dosedanje cene moki, in sicer povprečno pri kilogramu za Din 0.60. — Nedavno so tudi listi poročali, kako v Ameriki uničujejo ogromne količine žita, kave itd., da s tem preprečijo padanje cen živlenskimi potrebščinam na svetovnem tržišču. Prepričani smo, da imajo tudi pri nas žitni baroni v Banatu še vedno ogromne zaloge ter da torej za povišanje cen ni nobenega poudora.

Kmetje se pritožujejo, da se delo na kmetih več ne izplača, ker cene silno naglo padajo. Konsumenti (delavci in nameščenci) se pa pritožujejo, da s svojim zaslužkom ne morejo kupovati živlenskimi potrebščin. Oboji imajo prav. Cene za nepredelano blago padajo, predelano blago pa ostaja drago. Cene blagu ostajajo za konsumenta iste, konsumentova plača pa se znižuje. Od dobička se pa nekdo redi. Tu bi bila potrebna kontrola, ker dva trpita po krivici!

Tudi tržnico bodo gradili v Ljubljani. Ustanoviti nameravajo družbo, ki naj zbere okoli 10 milijonov kapitala, da pokrijejo Ljubljano od Frančiškanskega do Zmajevskega mostu. Pridobili bi s tem velik in praktičen prostor za trg. S to mislijo so se bavili že pred leti. Ali se sedaj uresniči ali ne, še ni gotovo.

Balkanska konferenca. Organizacijski odbor balkanskih konferenc je sklenil, da se bo vršilo drugo zasedanje balkanske konference od dne 11. do 20. oktobra v Carigradu v zgradbi vseučilišča. Cilj konference je, zblizati balkanske države k sodelovanju na političnem, socialnem, gospodarskem in kulturnem polju.

Preiskava proti bivšemu romunskemu predsedniku senata. Proti bivšemu predsedniku senata v Bukarešti, Romuli Baili, so uvedli strogo preiskavo, odkod da ima tako veliko premoženje. Preden je bil Baila podpredsednik senata, je imel za pol milijona lejev dolga. Sedaj pa ima v banki naloženih 18 in pol milijona lejev in še krasno palačo.

200 milijonov za gradbo stanovanj. Dunajska mestna občina je sklenila velik gradbeni projekt za zgradbo 1690 stanovanj, in sicer zgradb z eno-ter večdružinskimi stanovanji, deloma pa visoke zgradbe s 109 stanovanji. Poleg zgradb bodo vrtovi oz. parki. Stanovanja v kolonijah bodo obsegala dve sobi ter kabinet in po tri sobe poleg vseh potrebnih pritliklin. Celokupni stroški znašajo 25 milijonov šilingov (200 milijonov dinarjev).

Senator Fr. Modraček — šestdesetletnik. Dne 8. t. m. je dopolnil socialnodemokratski senator Frančišek Modraček 60. leto svojega življenja. Sin kmetijskih staršev iz Skutec je absolviral dva razreda gimnazije, potem pa zaradi rodbinskih razmer obrtno šolo v Hrudimu. Delal je na Dunaju, v Frankfurtu ob M., v Wiesbadnu, Parizu in Nantesu. Že kmalu (od leta 1892) se je posvetil socialnim vedam. Po daljšem zaporu se je pridružil radikalnim socialistom. Vedno je bil opozicionalni duh, a delaven kakor malokdo. Od leta 1925 je senator. Strokovnjak je v gospodarskopoličnih zadevah. Prikupljiv je njegov odkriti značaj.

Vihar v praškem občinskem svetu — seja dvakrat prekinjena. V ponedeljek je bila seja praškega občinskega sveta zelo viharna. Komunisti so zahtevali, da se naj najprej razpravlja o podporah, kar pa je večina odklonila. Župan je prekinil sejo ter dal izprazniti galerijo. Nato so obiskovalci galerije jeli z raznimi predmeti tolči po vratih, dokler ni stopila policija v akcijo. Župan je na to zopet otvoril sejo, toda ista se ni mogla nadaljevati vsled komunistične obstrukcije. Opaža se, da so komunisti postali bolj aktivni, ker se bližajo občinske volitve.

Major Pabst, Hugenberg in Co. Prosluli major Pabst, ki je organiziral avstrijske heimwehrovce, se nahaja sedaj v Berlinu, kjer izdaja skupno z založništvom Scherl, časopis »Tradition«. V to podjetje je baje Pabst iz svojega prispeval 45.000 mark, to je približno 600.000 Din. — Pabst se je pri povratku v Nemčijo najprej ponudil Hitlerju, da bi mu pomagal pri reorganizaciji njegovih »šturm«-bataljonov, toda pogajanja so se razbila. Nato se je Pabst obrnil na Hugenberg, ki je trenutno izoliran, ki pa je Pabsta sprejel. V Nemčiji se sedaj vprašujejo, če je Pabst dotičnih 45.000 mark prihranil pri svoji pokojnini?

Dijaki pripravili atentat na vlak. Pri Königsbergu (Prusija) se je moral vlak na progi ustaviti, ker je strojevodja k sreči opazil kup kamenja, s katerim je bila proga zabarikadirana. Policijska preiskava je dognala, da so trije dijaki navezali na tračnice kamenje, nakar so se v bližini skrili in čakali, da bi videli, kako se bo vlak zvrnil. Tako so dijaki sami izpovedali ter še dodali, da so bili presenečeni, ker se ni zgodila nesreča.

Na Angleškem tudi kralj štedi. Angleški kralj Jurij je obvestil vlado, da je tudi on pripravljen doprinesiti žrtev k splošni štednji, in sicer s tem, da si pusti znižati civilno listo za 50 tisoč funtov.

Londonska konferenca okrogle mize, ki se bavi z indijskim vprašanjem, je že pričela s predpovedovanjem. Indija pošlje 31 delegatov. Gandhi pride danes v London.

Španski režim je trden. Notranji minister Maura je imel v Burgasu govor ter izjavil: »Jamčim za to, da kljub štrajkom in zarotam vseh vrst, ne bo republikanski režim odstranjen. Vsak prevratni poskus bomo udušili. Ločitev cerkve od države se mora izvršiti. Ne bomo pa proti nobeni konfesiji izvajali nasilja. Regionalna stremjenja se bodo v toliko trpela, v kolikor so utemeljena. Tudi takojšnja izvedba agrarne reforme je potrebna. Ako pade republika, tedaj bo padla za dolgo časa. Vsi demokrati so dolžni braniti dobljeno svobodo.

Bivši španski kralj še upa. Alfonz potuje. Te dni je bil na Dunaju, kjer ga je vprašal za razna mnenja časnikar, ki je nekatere njegove izjave

MEDSTROKOVNI ODBOR (Strokovna komisija) v Mariboru sklicuje za četrtek, dne 17. t. m., ob pol 19, uri

STROKOVNI SHOD

kateri se bo vršil v **VELIKI KAZINSKI DVORANI** s sledečim dnevnim redom:

GOSPODARSKI IN SOCIALNI POLOŽAJ DELAVCEV IN NAMEŠČENCEV TER NJIHOVE ŽELJE.

Referent s. Josip Petejan.

Vsi delavci in nameščenci iz Maribora in okolice se vabijo, da se tega shoda polnoštevilno udeleže.

objavil. Alfonz je rekel, da ne daje političnih izjav. Čuti se kakor človek brez poklica, ki je izgubil svoj poklic. Programa nima. Meni pa, da se doba monarhičnih državnih oblik povrne. Zato mirno opazuje dogodke in se ne razburja.

Sloveči narodni ekonom profesor Lujo Brentano je umrl v 87. letu starosti v Monakovem. Posvetil se je socialni politiki in gospodarstvu in uvedel kot vseučilišni profesor novo vedo. Spisal je že leta 1870 v angleščini zgodovino angleških strokovnih organizacij, ki je izšla dve leti pozneje v nemščini. Eno leto je bil profesor tudi na dunajskem vseučilišču. Njegova rodbina je italijanskega potomstva in je dala celo vrsto učenjakov.

Iznajditelj Edison v Ameriki je zopet nevarno obolet. Telesne moči mu naglo pešajo. Njegov zdravnik ima malo upanja, da Edison spriči svoje velike starosti še ozdravi.

V 155 urah dvakrat preletel ocean. Zrakoplov »Zeppelin« je napravil polet v Južno Ameriko ter rabil tja 73 ur, nazaj pa 82. »Zeppelin« namerava zopet leteti v Južno Ameriko dne 17. septembra. Še ni dolgo od tega, ko so ladje rabile desetkrat toliko časa.

Na Poljskem se je cerkev podrla. V mestecu Kalety na Poljskem se je cerkev, katero so ravno popravljali, med mašo podrla. Dva delavca sta bila ubita, 15 pa več ali manj težko ranjenih.

Odpušteni policaji tvorijo roparsko tolpo. Iz Zofije poročajo, da že več mesecev vznemirjajo v okraju Oražovice prebivalstvo roparske tolpe. Bilo je že izvršenih mnogo ropov, veliko pasantov je bilo oplenjenih. Končno se je dognalo, da izvršuje te rope tolpa, katero tvorijo bivši policaji pod komando zofijskega policijskega uradnika Vasiljeva. Pri aretaciji so našli seznam roparske tolpe.

Ljubljana.

Ljubljanski magistrat so renovirali. Poslopje ljubljanskega magistrata je staro poslopje. Neprestano so ga preurejali. Kadar so rabili ječo za »ponožnjake« ali pa za »potepuhe«, pa so zazidali del hodnika s stebri. Tudi sicer je poslopje izgubivalo v dobi let svoj značaj. Sedaj so stvar v notranjosti nekoliko popravili, a hiša je še vedno stara.

DELAVSKO GLASBENO DRUŠTVO »ZARJA« V LJUBLJANI otvori tudi letos v oktobru glasbeno šolo. — Vpisovanje v glasbeno šolo se prične od 15. septembra t. l. dalje in traja najpozneje do 28. septembra t. l. Vpisovanje se vrši v prostorih Strokovne komisije, Delavska zbornica, I. vhod, I. nadstropje.

MEDNARODNI JEZIK ESPERANTO se je začel že nekaj let širiti tudi med delavstvom v Jugoslaviji. Tudi Strokovna komisija je 1929. leta priredila esperantski tečaj, katerega je obiskovalo okrog 25 sodrugov.

Tudi letos hoče Strokovna komisija otvoriti esperantski tečaj. Zato pozivljamo vse sodruge in sodruge, ki hočejo zimo preživeti tudi z izobrazbo, da se javijo in vpisejo v ta tečaj najpozneje do 1. oktobra t. l.

Alli si že poravnal naročnino? Ako še ne, stori takoj svojo dolžnost!

Kolinska

Naša prava Kolinska cikorija.

Maribor.

Ganljiv pogreb s. Jožefa Ozmeca. Pogreb s. Jožefa Ozmeca, upokojenega skladiščnika državne železnice v Mariboru, ki se je vršil v tork popoldne na mestnem pokopališču na Pobrezju, bo ostal mariborskemu delavstvu v neizbrisnem spominu. Že dolgo pred napovedano 16. uro so se zbirale množice delavcev in delavk, zlasti pa železničarjev pred mrtvašnico pokopališča, da se še zadnjič poslovijo od dražega sodruga. Ker je rajnik sodrug Ozmec v 72. letu starosti kot odločen svobodomislec izstopil iz katoliške vere, ne da bi si izbral kako drugo cerkev, pri pogrebu ni bilo duhovščine. Dolgi spreved so otvorili otroci organiziranih delavcev, a za njimi je stopala dolga vrsta sodrugov, ki jim je bilo videti na obrazu, da globoko žalujejo za še vedno prerano umrlim, 76 letnim del. bojvnikom. Krsto so krasili krasni vencici mariborskih železničarskih organizacij Saveza Ujedinjenih železničarjev, pa tudi njegovi tovariši so še prinesli šopke rdečih rož, ki jih je pokojni tako zelo ljubil. Pevci delavskega pevskega društva »Frohsinn« so z občutkom odpeli žalostinko, ki je privabila neštetim trudnim obrazom solze v oči. Pa tudi godba »Glasbenega društva železniških delavcev in uslužbencev« je prišla in zadnjič zasvirala svojemu zvestemu članu. Preko celega pokopališča se je vil žalostni spreved s plakajočo rodbino. Ob grobu pa je govoril s srce segajoče besede sodr. Viktor Eržen in zbrani množici še enkrat predočil trnjevo pot življenja, ki jo je moral hoditi pokojni Ozmec kot neustrašen bojvnik delavskih pravic, vedno premeščani avstrijski železničar, ki je moral orati šele ledino delavskih organizacij. Vnovič so se orosile oči nešteti Ozmečevih prijateljev in sobojvnikov in trpinin so zopet sklenili, da ostanejo zvesti idealom in organizacijam, v katerih je do zadnjega diha tako nesebično, vztrajno in z veselim srcem deloval s. Jožef Ozmec. Še enkrat je zadonela preko s cvetjem okrašenega groba pesem iz delavskih grl in železničarske godbe. Težko so se razhajali pogrebcu, z zavestjo, da so položili v grob enega svojih najzvestejših in najboljših sodrugov.

Radi sestavljanja volilnih imenikov se bodo od danes naprej v konskripcijskem uradu mestnega načelstva sprejemale stranke le od 11. do 12. ure predpoldne in tudi to samo v zelo nujnih slučajih.

I. Delaysko kolesarsko osrednje društvo za Dravsko banovino, sedež v Mariboru. V soboto, dne 12. t. m. izlet v Št. Ilj, in sicer graškim delavskim kolesarjem, ki pridejo na obisk v Maribor, nasproti. Odvoz ob 16. uri izpred klubovega lokala.

Nezgode. V bližini Hoč je minuli ponedeljek trgovec Feliks Pozne iz Oplotnice po nesreči zadel z motornim kolesom v nekega starčka ter ga smrtnonevarno povozil. Pa tudi Pozne je pri padcu raz motornega kolesa zadobil telesne poškodbe. — Minuli tork je v bližini postaje Pragersko skočil iz drvečega vlaka va-

jenec Josip Plajh. Pri skoku je Plajh padel tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo. Rešilni oddelek je ponorencu nudil prvo pomoč in ga nato odpremil v mariborsko splošno bolnico.

Mislite že sedaj na Vaša zimska oblačila! Največjo izbiro raznovrstnega krzna (čez 300 vrst) imam letos na zalogi po izvanredno nizkih cenah kljub plačilnim olajšavam. **L. Ornik**, Koroška cesta 9.

Delavci in nameščenci jedo samo v Javni kuhinji na Slomškovem trgu št. 6.

Opozorilo staršem! Kупujte za svojo deco sedaj za šolo samo pri nas na Slomškovem trgu 6!

Pobrežje pri Mariboru

Sodr. Stržina 50-letnik. V krogu svoje družine je te dni praznoval sodr. Karl Stržina 50-letnico svojega rojstva. Sodr. Stržina je po poklicu črkostavec ter se je že kot dijak pridružil delavskemu gibanju. Delavstvo iz Pobrežja ga je vedno postavilo na odgovorna mesta, tako v svojih organizacijah ter ga poslalo tudi v občinski svet, kjer je od leta 1927 do januarja 1931 fungiral kot župan. Pod njegovim županovanjem se je na Pobrežju napeljala elektrika, pričelo se je živahno graditi ter se je vobče videl napredek občinskega gospodarstva. Meseca januarja t. l. pa je bil sodr. Stržina nenadoma razrešen dolžnosti vršenja županskih poslov vsled številnih pritožb nekega nasprotnika. Razumljivo je, da si vsak zaveden delavec nakopje sovražnike. Sodr. Stržina ima sicer zelo malo sovražnikov, vendar pa se je tem posrečilo očrtniti ga pri merodajni

oblasti. Ob priliki njegove 50-letnice želimo tudi mi, da nam ostane ohranjen in čvrst bojevnik za delavske pravice še mnogo leta.

Trbovlje.

Trbovlje. »Prijatelj Prirode«, podružnici Trbovlje in Hrastnik, priredila v nedeljo, dne 13. septembra t. l., celodnevni družinski izlet na Mrzlico. Vabljeni so vsi prijatelji društva in proste narave, tako iz Trbovelj, Hrastnika, Zagorja, Celja, Zabukovce in Liboj, da se v čim večjem številu s svojimi družinami in otroci udeležijo tega izleta, ki je za letošnje leto najbrže zadnji. Izleta se udeležijo tudi naši vrli kuharji in kuharice s kotli, tako da bo za mali denar tudi opoldan mogoče dobiti toplo hrano; edino skodelico in žlico naj prinese vsak s seboj. Torej, sodružice in sodruzi, v nedeljo zjutraj čvrsto na noge in na Mrzlico na veselo svidenje. —č.

Eksplozije v antifašistični tovarni za bombe.

Številne aretacije v Genovi.

V soboto, dne 5. t. m., okrog 20. ure se je naenkrat slišala silna detonacija iz nekega stanovanja v Genovi. Policija je takoj hitela na lice mesta, kjer je našla 28 letnega industrijca Dominika Bovone težko ranjenega, medtem ko je njegova mati že umirala. Industrijca je eksplozija odtrgala obe roki. Policija je takoj izvršila natančno preiskavo stanovanja, ki je radi eksplozije zelo raz-

dejano ter je ugotovila, da je imel Bovone velike množine eksplozivnega materiala za izdelovanje bomb. Nadalje je padel policiji v roke obsežen material, iz katerega je razvidno, da je Bovone v zadnjih mesecih večkrat potoval v Francijo in da je imel zveze z nekaterimi Italijani, ki jih imajo fašistične oblasti že pod ključem. Gre baje za osebe, ki so imele s protifašističnimi udruženji v Parizu zveze, po katerih nalogu je Bovone v različnih krajih Italije, po zasnovanem načrtu organiziral teroristične akte. Preiskava je končno baje tudi dognala, da so bombni napadi v zadnjih mesecih, in sicer v Bologni, Turinu in Genovi, bili inscenirani s strani omenjenega industrijca ter njegovih pomočnikov in da so bili za bližnji čas pripravljene novi atentati.

Ta novica je po Italiji povzročila veliko pozornost.

Italijanska javnost pričakuje podatkov od preiskovalne komisije, katere drži vlada še v tajnosti.

Razno.

Nova iznajdba dunajskega mestnega svetnika A. Webra glede varstva pred uhajanjem plina. Socijalistični mestni svetnik Anton Weber, je iznašel važno in varno napravo, ki preprečuje uhajanje plina, če bi se slučajno snela gumijeva cevka iz petelina, kakor tudi v slučaju, ki se posebno pri kuhanju rado pripeti, da bi plin sam ugasnil. V prvem slučaju se na petelina montira varnostna naprava, ki avtomatično zapre dovod plina vse dotlej, dokler ni zveza zopet vpostavljena. V drugem slučaju, če plin sam ugasne, stopi istotako avtomatično rezervni plamen v funkcijo, ki plin zopet prižge. S. Weber, ki je bil preje strojni graditelj, se je dolgo časa ukvarjal s to iznajdbo, ki je velikega pomena. On noče za svoj patent ničesar zase in je izjavil, da naj gre dobiček v blagajno za mestne reveže. Naprava je že preizkušena ter se je že pričela uvajati. Aparatura bo stala okrog 7 šilingov (56 dinarjev).

ZAHVALA.

Za mnogobrojne izraze sočustva in za številno udeležbo pri zadnjem spremstvu našega dobrega soproga, očeta, starega očeta, svaka

JOSIPA OZMECA

žel. skladiščnika v pok.

se vsem prijateljem in znancem najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno čutimo dolžnost, da se zahvalimo vsem darovalcem vencev in cvetja, delavskemu pevskemu društvu „Froh-sinn“ za žalostinke, govorniku s. Erženu za ganljive poslovilne besede, godbi „Glasb. društva žel. delavcev in usluž-bencev“, ter sploh vsem, ki so na ta ali oni način izkazali zadnjo čas nepozabnemu pokojniku.

Maribor, dne 10. septembra 1931.

Kati Ozmec, otroci in ostali sorodniki.

Tivar obleke

Lastna izdelava blaga in podloge nam omogočuje nuditi

TIVAR OBLEKE

za gospode, dečke in otroke najboljše kakovosti do najnižjih cenah!

CENA OBLEK ZA GOSPODE	Din 240.— do 750.—;
ZA DEČKE:	Din 200.— do 330.—;
GAMBETA OD 11 DO 14 LET:	Din 210.— do 270.—;
MORNARSKA OBLEKA OD 3 DO 10 LET:	Din 130.— do 150.—;
OBLEKA ZA OTROKE OD 3 DO 10 LET.	Din 110.— do 270.—;
RAGLAN:	Din 650.—;
HLAČE:	Din 90.— do 180.—.

Obiščite naše prodajalce v Mariboru:

Jakob Lah, Glavni trg 2

in Veletrgovina

H. J. Turad, Aleksandrova c. 7

pa se bode te uverili o resničnosti naših navedb.

Prost ogled, ne da bi se sililo k nakupu!

Pazite na zaščitni znak in tvorniško ceno!

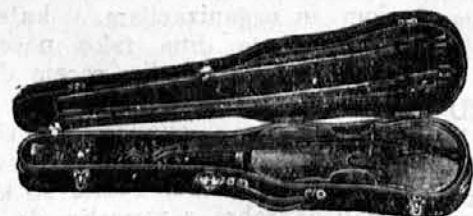
Pazite se vred ponaredbami!

Vrsta

Tek. štev.

Prodajna cena **50** Din Prodajna cena Pazite na gornjo ceno

ŠOLSKE VIOLINE	Kompletne VIOLINE
à Din 68.—	s škatljo, lokom i. t. d.
à Din 89.—	Din 152.—
à Din 128.—	Din 219.—
à Din 152.—	Din 265.—
	Din 375.—

Violine za orkester od Din 179 do 609
Koncertne violine od Din 639 do 875
Umetniške violine od Din 955 do 4200

Stare mojstrske violine po vseh cenah.

Vsi instrumenti, vse potrebščine.

Tvornica glasbenih instrumentov

Meinel & Herold

Prodajalna: TRG SVOBODE 4

Podružnica „Svobode“ v Studencih pri Mariboru priredi v **nedeljo, dne 13. septembra t. l. v lokalih gostilne gosp. Mraz-a**

VINSKO TRGATEV.

Na sporedu je petje, ples itd. — Ker je čist dobiček namenjen za nabavo društvenih potrebščin, se društvo priporoča za obilen obisk. — Vstopnina prosta. — Začetek ob 15. uri.

STAVBENA, KONZUMNA IN GOSTILNIŠKA ZADRUGA

„DELAVSKI DOM“

V TRBOVLJAH r. z. z o. z.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po čistih 7% od dne vloge do dne dviga. Ima 3 prodajalne, 2 v Trbovljah, 1 v Senovem pri Rajhenburgu. — Član te zadruga lahko postane vsak, ki vplača delež in vpisnino, delež znaša 50 Din, vpisnina 2·50 Din.

NAČELSTVO.

Nalagajte svoje prihranke

v štajerski hranilnici in posojilnici v Mariboru, Rotovski trg št. 6.

Za šolo kupujemo samo na **Slomškovem trgu št. 6.** Ljudska tiskarna Maribor.